

NJOFTIM PËR MEDIAN

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë në datën **14.07.2016** shqyrtoi çështjen me palë:

Kërkuese: Dhoma Kombëtare e avokatisë

Subjekte të interesuara: Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, Këshilli i Ministrave, Instituti i Sigurimeve Shoqërore

Objekti: 1. Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën të nenit 4 të ligjit nr. 143/2015 “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.9136, datë 11.09.2013 “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë” vetëm në pjesën me të cilën është ndryshuar pika 1 e nenit 9 me këtë përmbajtje ”Për kategori të veçanta personash, të cilët kryejnë veprimtari ekonomike profesionale, përfshirë edhe punonjësit e papaguar të familjes që punojnë e bashkëjetojnë me të vetëpunësuarin, profesionet, paga për efekt të llogaritjes së kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe të sigurimit shëndetësor, nga paga minimale deri në pagën maksimale, caktohen nga Këshilli i Ministrave. Kriteret e përcaktimit të pagës, për efekt të pagesës së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, mbajnë parasysh llojin e profesionit, numrin e të punësuarve, zonën ku zhvillohet aktiviteti ekonomik, nivelin e të ardhurave në sektorin publik për profesione të njëjta ose të ngjashme, eksperiencën në profesion dhe statusin e profesionistit. Këshilli i Ministrave nxjerr vendim për zbatimin e këtij paragrafi.”

2. Shfuqizimi i vendimit të Këshillit të Ministrave nr.37, datë 21.01.2016 “Për përcaktimin e pagës mujore, për efekt të llogaritjes së kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe të sigurimit shëndetësor për personat e regjistruar si të vetëpunësuar, të cilët kryejnë veprimtari ekonomike profesionale dhe punonjësit e papaguar që punojnë e bashkëjetojnë me të”.

3. Pezullimi i zbatimit të nenit 4 të ligjit nr.143/2015 dhe të vendimit të Këshillit të Ministrave nr.37/2016 deri në hyrjen në fuqi të vendimit të Gjykatës Kushtetuese.

Gjykata Kushtetuese, pasi analizoi pretendimet e ngritura nga kërkuesja, Dhoma Kombëtare e Avokatisë, si dhe prapësimet e paraqitura nga subjektet e interesuara, Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, Këshilli i Ministrave dhe Instituti i Sigurimeve Shoqërore, bazuar në nenet 131/a dhe 134/f të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe në ligjin nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.

- **Shfuqizimin e nenit 4 të ligjit nr.143/2015 që ka ndryshuar nenin 9 të ligjit nr.9136, datë 11.09.2013** “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë” dhe VKM-së nr.37, datë 21.01.2016 “Për përcaktimin e pagës mujore, për efekt të llogaritjes së kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe të sigurimit shëndetësor për personat e regjistruar si të vetëpunësuar, të cilët kryejnë veprimtari ekonomike profesionale dhe punonjësit e papaguar që punojnë e bashkëjetojnë me të”.

Me poshte baza ligjore e shfuqizuar

LIGJ Nr.9136, date 11.9.2003

**PER MBLEDHJEN E KONTRIBUTEVE TE DETYRUESHME
TE SIGURIMEVE SHOQERORE DHE SHENDETESORE
NE REPUBLIKEN E SHQIPERISE, I NDRYSHUAR**

Neni 9

**Llogaritja e kontributeve për personin e vetëpunësuar
dhe punonjës in e papaguar të familjes**

1. Kontributet e detyrueshme të sigurimeve shoqërore për personin e vetëpunësuar, përfshirë punëdhënësin e vetëpunësuar dhe punonjës in e papaguar të familjes, llogariten sipas nivelit të parashikuar si përqindje mbi pagën minimale të miratuar për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, të përcaktuar nga Këshilli i Ministrave. Kontributet e detyrueshme të sigurimit shëndetësor për personin e vetëpunësuar, përfshirë punëdhënësin e vetëpunësuar dhe punonjës in e papaguar të familjes, llogariten sipas nivelit të parashikuar si përqindje mbidryfishin e pagës minimale të miratuar për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore.

2. Në rast se veprimtaria ekonomike ndërpritet për një periudhë, vlera e kontributit për t'u paguar zvogëlohet përpjesëtimisht, në përputhje me formulën e përcaktuar në udhëzimet e Ministrit të Financave, të nxjerra në zbatim të këtij ligji.

“Neni 9

**Llogaritja e kontributeve për personin e vetëpunësuar
dhe punonjës in e papaguar të familjes**

1. Kontributet e detyrueshme të sigurimeve shoqërore për personin e vetëpunësuar, përfshirë punëdhënësin e vetëpunësuar dhe punonjës in e papaguar të familjes, për tatimpaguesit e përcaktuar nga Këshilli i Ministrave, llogariten sipas nivelit të parashikuar si përqindje mbi pagën minimale, të miratuar për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, të përcaktuar nga Këshilli i Ministrave.

Kontributet e detyrueshme të sigurimit shëndetësor, për personin e vetëpunësuar, përfshirë punëdhënësin e vetëpunësuar dhe punonjës in e papaguar të familjes, për tatimpaguesit e përcaktuar nga Këshilli i Ministrave, llogariten sipas nivelit të parashikuar si përqindje mbi dyfishin e pagës minimale, të miratuar për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore.

Për kategori të veçanta personash, të cilët kryejnë veprimtari ekonomike profesionale, përfshirë edhe punonjës in e papaguar të familjes që punojnë e bashkëjetojnë me të vetëpunësuarin, profesionet, paga për efekt të llogaritjes së kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe të sigurimit shëndetësor, nga paga minimale deri në pagën maksimale, caktohen nga Këshilli i Ministrave. Kriteret e përcaktimit të pagës, për efekt të pagesës së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, mbajnë parasysh llojin e profesionit, numrin e të punësuarve, zonën ku zhvillohet aktiviteti ekonomik, nivelin e të ardhurave në sektorin publik për profesione të njëjta ose të ngjashme, eksperiencën në profesion dhe statusin e profesionistit. Këshilli i Ministrave nxjerr vendim për zbatimin e këtij paragrafi.

2. Në rast se veprimtaria ekonomike ndërpritet për një periudhë, vlera e kontributit për t'u paguar zvogëlohet përpjesëtimisht, në përputhje me formulën e përcaktuar në udhëzimet e Ministrit të Financave, të nxjerra në zbatim të këtij ligji.”

Ndryshuar me Ligjin 143/2015 date 17.12.2015 dhe anuluar me vendimin e Gj.Kushtetuse)

VENDIM
Nr. 37, datë 21.1.2016

PËR PËRCAKTIMIN E PAGËS MUJORE, PËR EFEKT TË LLOGARITJES SË KONTRIBUTEVE TË DETYRUESHME TË SIGURIMEVE SHOQËRORE DHE SHËNDETËSORE PËR PERSONAT E REGJISTRUAR SI TË VETËPUNËSUAR, TË CILËT KRYEJNË VEPRIMTARI EKONOMIKE PROFESIONALE DHE PUNONJËSIT E PAPAGUAR TË FAMILJES QË PUNOJNË E BASHKËJETOJNË ME TË

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të nenit 9, të ligjit nr. 7703, datë 11.5.1993, “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, të nenit 7, të ligjit nr. 10383, datë 24.2.2011, “Për sigurimin e detyrueshëm të kujdesit shëndetësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, **dhe të nenit 9, të ligjit nr. 9136, datë 1.9.2003**, “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Financave, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Objekt i këtij vendimi janë personat e regjistruar si person fizik, me ose pa të punësuar, si dhe me ose pa punonjës të papaguar të familjes që punojnë e bashkëjetojnë me të vetëpunësuarin, të cilët kryejnë veprimtari ekonomike në një ose disa nga profesionet e përcaktuara në aneksin nr. 1, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2.Pagat mujore, për efekt të llogaritjes së kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore për personat e vetëpunësuar në profesionet e përcaktuara në pikën 1, të këtij vendimi, përcaktohen në aneksin nr. 2, që i bashkëlidhet këtij vendimi. Në përcaktimin e këtyre pagave mbahen parasysh lloji i veprimtarisë profesionale, zona ku ajo zhvillohet, vitet e punës në profesion, numri i të punësuarve, paga për të njëjtin profesion në sektorin publik, vitet e punës në bazë të licencës në profesion dhe statusi i profesionit.

3.Për efekt të zbatimit të këtij vendimi, kategorizimi i bashkive dhe zonave ku zhvillohet veprimtaria është sipas aneksit nr. 3, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

4.Paga mujore sipas llojit të profesionit, objekt i këtij vendimi,përbën kufirin minimal të pagës për efekt të llogaritjes së kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore. Këto paga vetëdeklarohen nga tatimpaguesi përkatës dhe, kur administrata tatimore vëren se pagat e deklaruara për efekt të llogaritjes së kontributit të detyrueshëm të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore janë më të vogla nga paga respektive e përcaktuar në këtë vendim, ajo ka autoritetin t’i rivlerësojë, sipas nivelit të pagës përkatëse të përcaktuar në këtë vendim.

5. Paga mujore, për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore për punonjësit e papaguar të familjes që punojnë e bashkëjetojnë me të vetëpunësuarin, të cilët punojnë në profesionet e përcaktuara në aneksin nr. 1 të këtij vendimi, llogaritet në bazë të pagës minimale sipas vendimit nr. 77, datë 28.1.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për kontributet e detyrueshme dhe përfitimet nga sistemi i sigurimeve shoqërore dhe sigurimi i kujdesit shëndetësor”.

6. Kur ndonjë nga veprimtaritë profesionale, të përcaktuara në aneksin nr. 1 të këtij vendimi, kryhet nga persona që kanë edhe të punësuar ose edhe anëtarë të papaguar, paga mujore për të vetëpunësuarin sipas pikës 1, të këtij vendimi, e përcaktuar në aneksin nr. 2, për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, shtohet me 3 për qind për çdo të punësuar ose anëtar familje me kohë të plotë dhe 2 për qind për çdo të punësuar me kohë të pjesshme, por jo më shumë se paga maksimale.

7. Kur ndonjë nga veprimtaritë profesionale të përcaktuara në aneksin nr. 1 të këtij vendimi kryhen nga persona që fillojnë veprimtarinë ekonomike profesionale për herë të parë, paga mujore e përcaktuar në tabelë, për efekt të llogaritjes së kontributeve të

sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në tri vitet e para kalendarike të ushtrimit të profesionit me leje/licencë, zbritet me 30 për qind të pagës sipas aneksit nr. 2, ndërsa për tri vitet e tjera kalendarike të ushtrimit të veprimtarisë me leje/licencë zbritet me 15 për qind të pagës sipas aneksit nr. 2, pavarësisht nga numri i të punësuarve.

8. Kur veprimtaritë profesionale të përcaktuara në aneksin nr. 1 të këtij vendimi kryhen nga persona që janë edhe të punësuar ose kryejnë edhe aktivitete të tjera vetëpunësimi, paga mujore e përcaktuar për efekt të llogaritjes së kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore do të jetë e barabartë me pagën minimale në shkallë vendi, por me kusht që shuma e pagave nga të gjitha veprimtaritë të mos kalojë nivelin e pagës maksimale, vetëm për efekt të pagesës së kontributeve të sigurimeve shoqërore.

9. Mbështetur në pikën 3, të nenit 6, të ligjit nr. 9136, datë 1.9.2003, “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, pensionistët e regjistruar si persona fizikë të vetëpunësuar të vetëm, që punojnë në profesionet e përcaktuara në aneksin nr. 1 të këtij vendimi, nuk kanë detyrim për të paguar kontribute për sigurime shoqërore dhe shëndetësore. Në raste të tjera, paguajnë kontribut në nivelin minimal sipas ërcaktimeve të vendimit nr. 77, datë 28.1.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për kontributet e detyrueshme dhe përfitimet nga sistemi i sigurimeve shoqërore dhe sigurimi i kujdesit shëndetësor”.

10. Ngarkohen Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Instituti i Sigurimeve Shoqërore dhe Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYEMINISTRI
Edi Rama